

A Twentieth Century Fox és a Fox 2000 Pictures bemutatja
Brian Percival filmjét

A KÖNYVTOLVAJ
(The Book Thief)

*Magyarországi mozi bemutató:
2013. január 30.*

Markus Zusak azonos című regénye alapján

Szereplők:

Sophie Nélisse
Geoffrey Rush
Emily Watson
Ben Schnetzer
Nico Liersch

Forgatókönyv:

Michael Petroni

Producer:

Karen Rosenfelt
Ken Blancato

Látványtervező:

Simon Elliott

Vágó:

John Wilson, A.C.E

Fényképezte:

Florian Ballhaus, ASC

Zeneszerző:

John Williams

Rendezte:

Brian Percival

www.facebook.com/MozICom

A kilencéves Liesel a II. világháború kezdetén nevelőszülőkhöz kerül. A lányka számára a szavak és a képzelet világa jelent menedéket az egyre zavarosabbnak és kegyetlenebbnek mutakozó valóság elől, mely mindenkinek, akit Liesel szeret, megváltoztatja az életét.

A Markus Zusak azonos című regényéből készült **A KÖNYVTOLVAJ** megindító történet az ember életigenléséről, alkalmazkodóképességéről és találékonyságáról. Emberségről az elembertelenedésben, ártatlanságról a bűn zsarnoksága alatt. A Harmadik Birodalom egy szőke fürtű német kislány szemszögén keresztül.

Markus Zusak regénye 2005-ben jelent meg a szerző szülőföldjén, Ausztráliában. **A könyvtolvaj** a következő évben a nemzetközi könyvpiacra is bemutatkozott. Azóta több mint harminc nyelvre – köztük magyarra is – lefordították, világszerte nyolcmillió példány kelt el, hét éven át szerepelt a The New York Times bestseller-listáján, tucatnál is több irodalmi díjat kapott, és hosszú ideig állt az Amazon.com eladási listájának élén.

Liesel (Sophie Néliste) nevelőszülőkhöz kerül egy Münchenhez közeli kisvárosba, a csupaszív Hans Hubermann-hoz (Geoffrey Rush) és feleségéhez, a csipős nyelvű Rosához (Emily Watson). A lánykának borzasztóan nehéz dolga van: nem elég, hogy pár nappal azelőtt halt meg a kisöccse, el kell szakadnia az édesanyjától, meg kell barátkoznia új „szüleivel”, leendő otthonával és az új iskolával, mindennek tetejébe osztálytársai Fafejúnek csúfolják. Liesel ugyanis nem tud olvasni.

Hogy véget vessen a gúnyolódásnak, Liesel Hubermann úr – vagy amint a kislány hamarosan szólítani kezdi, Papa – segítségével nekilát, hogy megtanulja az ábécét. Az olvasás tudományát a *Sírások kézikönyvéből* sajátítja el, melyet öccse temetéséről lopott el. Ez az első kötet, amit a kislány „megmenekít”, de korántsem az utolsó...

Liesel nagyon megszereti az olvasást, s rövid idő elteltével a nevelőszüleit is szívébe fogadja. Új családja és a könyvek iránti szeretete akkor mélyül el igazán, amikor Hubermann-ék befogadják Maxot (Ben Schnetzer), a szökött zsidót, akivel igaz barátságot kötnek. A család sötét és nyirkos pincéjében rejtőző Max ugyancsak a könyvek megszállottja, és a gyermeket is olvasásra buzdítja. Kíváncsinak lenni azonban nem könnyű egy olyan korban, melyben irodalmi gyöngyszemeket bélyegeznek nemzetellenesnek és küldenek máglyára. Liesel lopni kezdi hát a könyveket...

Maxon kívül a lányka barátságot köt Rudyval (Nico Liersch) is, a szomszéd fiúval, aki folyton bántja Lieselt a könyvek miatt, még akkor is, amikor már maga is tudja, hogy fülig szerelmes a lányba. Hiába a sok figyelmeztetés, a kis könyvtolvaj nem tud ellenállni a kényszernek, hogy újabb és újabb köteteket menekítsen meg, hogy magába szívhassa a szavak erejét, s megtanuljon olvasni a sorok között is.

A regény írója, Markus Zusak édesanyja Németországban, apja pedig Ausztriában született, és a háború végén menekültek Ausztráliába. Gyermeküknek sokat meséltek arról, mi mindent láttak Európában a náci uralom idején. Zusak szülei elbeszéléseiből merített ihletet **A KÖNYVTOLVAJ** történetéhez. „Miközben hallgattam őket ausztráliai konyhánkban, láttam magam előtt, miként hajtják végig a nácik csontvázzá soványodott foglyaikat az utcákon, és átéltem, milyen lehetett a légópincében kuporogni München

bombázása idején... – meséli az író. – Akkor még nem fogalmazódott meg bennem, de bizonyára ezeknek a történeteknek a hatására váltam íróvá.

Kétségtelen, hogy a II. világháború idején Európa maga volt a földi pokol. Szüleim történeteiből az is kiderült ugyanakkor – teszi hozzá Zusak –, hogy az emberek még e sötét, gonosz korban is meg tudták találni a szépséget a sok borzalom közepette. Ez az, amiről *A könyvtolvaj* szól: Hitler szavai tönkreteszik és elpusztítják az embereket, ezért a lányka visszalopja a szavakat, hogy új mondatokat, merőben más, szépséges történeteket rakjon össze belőlük.”

A nemzetiszocialisták 1933-as hatalomra jutásával a világirodalom jelentős művei tűntek el a német könyvtárakból és otthonokból: máglyára került mindaz, ami nem felelt meg maradéktalanul Hitler eszméinek, illetve amit a goebbelsi propaganda németellenesnek ítélt. „Országszerte tüzeket raktak, mindenütt égtek a könyveket. A német állampolgároknak szó szerint előírták, miként gondolkozzanak és érezzenek – mondja Karen Rosenfelt producer. – Egy kíváncsi, nyiladozó szellemnek, mint amilyen a történet főszereplője, a kis Liesel is, felfoghatatlan, nevetséges, áthágni való parancs ez. A kislány, aki most tanult meg olvasni, szíve parancsát követi inkább: falja a könyveket, magába szívja az írott szó erejét, és meg akarja élni a sok szép érzést, amit a szavak keltenek benne. Az ember nem úgy lett teremtve, hogy mások gondolatait szajkózza. Az elme kreatív, önálló... s kivált szabad egy kilencéves kislányé.”

A nem kevesebb mint ötszáznyolcvan oldalas regény filmes adaptációjának kulcskérdése volt a forgatókönyv. Megírását végül Michael Petronira, a *Narnia krónikái 3. – A Hajnalvándor útjának* forgatókönyvírójára bízta. „Nagyszerű könyvével Markus Zusak minden bizonnyal a klasszikusok közé emelkedett – mondja Petroni. – A filmre alkalmazásnál elsősorban az okozott fejtörést, mit tartsunk meg és mit hagyjunk el a történetfolyamból. A második, ugyancsak jókora feladatot a kronológiai rend felállítása jelentette. A regény nem az események időrendjében íródott, hanem látszólag szabálytalanul ugrál az egyes történések között. Ráadásul a narrátor is meg-megszakítja az elbeszélést, és közbeékelte megjegyzéseivel előrevetíti a jövő eseményeit, felfedve az egyes szereplők sorsának alakulását. Ez a regény esetében – magyarázza a forgatókönyvíró – tudatos írói eszköz volt, és az olvasó kizökkentését szolgálta, hogy felülemelkedve, elszakadva a cselekménytől, egy magasabb nézőpontról, nagyobb szemszögből láthassa a lényegét. A filmhez azonban időrendbe kellett állítani az eseményeket, ezt követően pedig szemiotikai és dramaturgiai szempontok szerint új egymásutániségbe rendezni őket. Így egy teljesen más szerkezetű alkotás jött létre: a forgatókönyv.”

Petroni ezután nekilátott a forgatókönyv finomítgatásához. A producerek eközben keresni kezdték a megfelelő rendezőt. „Nagyon örültünk annak, hogy Brian Percival, aki számos nagyszerű BBC-produkcióval bizonyította tehetségét és rátermettségét, fölöttébb lelkesedett *A könyvtolvaj* megfilmesítésének gondolatáért – mondja Elizabeth Gabler, a Fox 2000 Pictures igazgatója. – A találkozóra egy egész kötetnyi anyaggal érkezett, leírásokkal és rajzokkal, amelyek mind arról szóltak, miképp képzele el a filmet, amit ő rendezne a könyv alapján. Víziói döbbenetes módon hasonlítottak Michael [Petroni] elképzeléseihez, így kétségünk sem támadt afelől, vajon a megfelelő direktort választjuk-e Brian személyében.”

Zusak ugyancsak megkedvelte Percivalt, és támogatta a stúdió döntését. „Amikor az első tárgyalás végén búcsúzni kezdtünk, Brian megfogta a karomat, a szemembe nézett, és azt

mondta: »Nem hagylak cserben!« – emlékszik vissza az író. – És Brian becsülettel tartotta magát az ígéretéhez.”

Percival, aki hat epizódot rendezett a nagy sikerű **Downton Abbey** című BBC-sorozatból – és ennek köszönhetően napjainkra igen keresett rendezővé vált –, személyes okokból is kötődött a történethez. „Szegény családból származom, és a gyerekkorom főként arról szólt, hogy igyekezni kell elérni valamit az életben. Nagyon belém vésődött a célra tartás. Esetemben ez kökemény elszántságot jelentett: filmeket akartam készíteni. Liesel sorsa sok mindenben a saját gyermekéveimre emlékeztet.”

Percivalt ugyancsak megragadta a könyv és a forgatókönyv központi mondanivalója, miszerint a szavak ereje olyan hatalmas, hogy akár gyógyítani vagy pusztítani is lehet általuk. „Kérdés, hogy miként használjuk őket – mondja a rendező. – Liesel megtanul olvasni, felfedezi a szavak erejét, és arra is rájön, hogy azokat éppúgy állíthatjuk egy jó ügy, mint egy rossz szolgálatába. Ez megváltoztatja az életének, értelmet ad a létezésének, és a kislány megtanul küzdeni azért, amiben oly erősen hisz. ”

LIESEL ÚJ ÉLETE

Rendkívül fontos volt, hogy a film alkotói rátaláljanak az „igazi” Lieselre. Gyermekszínészeket kerestek Nagy-Britannia-, Európa-, Amerika- és Ausztrália-szerte. „Liesel figurája igen nagy kihívást jelentett casting szempontjából – meséli Karen Rosenfelt producer. – A majdani főszereplőnek rengeteg feltételnek kellett eleget tennie: egy kíváncsi, bátor, öntörvényű, ugyanakkor fegyelmezett, tisztaszívű, intelligens, és persze szőke gyermeket kerestünk.”

„Olyasvalakire volt szükségünk – teszi hozzá Percival –, akit legszívesebben a karunkba kapnánk, hogy kiragadjuk szörnyű életkörülményei közül, ám ránézésre is világos, hogy ha ellágyuló szívünk készítésére megteesszük ezt, minimum egy bokán rúgásra számíthatunk.”

Magas volt hát a mérce, s tetejébe a kiválasztottnak úgy kellett festenie, hogy tíztől tizenhét éves koráig alakíthassa Lieselt. A filmkészítők legalább ezer jelölt közül választották ki Sophie Néllisse-t, az Oscar-díjra felterjesztett kanadai film, a **Lazhar tanár úr** kis főszereplőjét, aki alakításáért Genie Awardot kapott. Sophie hároméves korától kezdve gimnasztikázott és színjátszó körbe járt. A sportot hatévesen heti tizenhat, tizenkét évesen pedig már hetente harminc órában gyakorolta. A szereplőválogatás idején is a 2016-os Riói Olimpiára készült, ám **A könyvtolvaj** annyira megtetszett neki, hogy elhatározta, a film kedvéért megszakítja a felkészülést. „Majd kiugrottam a bőrömből, amikor kiderült, hogy engem választottak Liesel szerepére – meséli Sophie. – Nagyon tetszett a történet, és az, hogy az emberek még háború idején is tudtak jót cselekedni egymással, barátságok és szerelmek szövődtek, és hogy a legnagyobb sötétségben sem hunyt ki a szeretet fénye, mely utat mutathatott az embereknek, és amelynél megmelegedhettek. Liesel azért éli túl embert próbáló hányattatásait, mert erős benne az akarat. Eltántoríthatatlanul küzd azért, amiben hisz. Szerintem Liesel története mindenkinek erőt és reményt adhat.”

Liesel nevelőszülei, Hans és Rosa Hubermann szerepére az alkotók már a kezdet kezdetén kiválasztották Geoffrey Rush-t és Emily Watson-t. A két világhírű színész játszott már együtt korábban, a **Peter Sellers élete és halála** című filmben.

Hans eredeti szakmáját tekintve szobafestő, intelligens, mély érzésű ember, aki nagyszerű harmonikaművész. „Hans legfőbb erénye hatalmas érzelmi intelligenciája – mondja Geoffrey Rush –, tiszta és szeretetteljes személyisége miatt Liesel hamar megszereti őt. Hans tudja, hogy Liesel embertelenül nehéz időszakon megy keresztül, és mindent megtesz érte, hogy felvidítsa őt. Gyakran játszik neki a harmonikáján.”

Hans arra is hamar rájön, hogy sokat segítene a kislányon, ha mihamarabb megtanulna olvasni. Ahogy haladnak előrébb az ábécé elsajátításában, úgy mélyül el a kapcsolatuk. Türelmesen betűzi végig Liesellel a *Sírások könyvét*, mely alapján a kislány sajátos szótárt készít magának: a pince falára szavak oszlopait festi fel. „Hans kötelességének érzi, hogy felnyissa a kislány pislákoló értelmét, és felszínre segítse szunnyadó energiáit – magyarázza Rush. – A lányka nagyon hamar rá is érez az írott szó varázsára és arra az erőre, ami a szavak mögött, a sorok között rejlik. Ettől kezdve mindene lesz az olvasás. Cél és eszköt egyszerre, menekülési útvonal, spirituális tevékenység... Mindemellett számomra **A KÖNYVTOLVAJ** elsősorban is az együttérzés fontosságáról szól.”

Hans felesége, Rosa ugyancsak rendkívül mély és összetett figura, az a típus, akinek meglehetősen karcos, goromba stílusa és nagy hangja van, ám a légynek sem tudna ártani. Arany a szíve, habár ezt jól palástolja. Rendszeresen mocskos disznónak nevezi a férjét, miközben nála jobban senkit sem szeret. „Azok előtt, akik nem ismerik, Rosa zsörtölődő, keserű és szívtelen asszonyságnak tűnhet – mondja a Hubermannét alakító Emily Watson. – Ránézésre cseppet sem az a fajta nő, akit egy gyermek nevelőszülőnek kívánna.”

Idővel azonban Rosa nagyon megszereti Lieselt, és gondos pótmama válik belőle. Ezzel párhuzamosan férjével is türelmesebben kezd viselkedni. „Rosa gorombasága belső jószágot takar, és ez a belső jószág sosem engedi, hogy Rosa helytelenül cselekedjen. Ha a szavai maróak is, a tettei szinte mindig önzetlen jóindulatból fakadnak – mondja a színésznő. – Egykor Rosa fiatal és szép lehetett, és valószínűleg szelídebb is volt, csak hogy a nehéz idők nyomot hagytak rajta és kérgessé tették. Úgy tűnik, mindennel és mindenkiel elégedetlen az életében, elsősorban is az ő hites urával. A kéreg alatt azonban hatalmas szeretet lakozik, és ez Rosa tettein át meg is mutatkozik. Nagyon szeretik egymást Hanssal.”

Hubermannék házában lakója lesz Max, a zsidó menekült is, aki egy éjjel nagybetegen bekopogtat és menedéket kér. Hans egykor ígéretet tett Max apjának, aki megmentette az életét, hogy segíteni fog a fiún, ezért befogadja és a pincében rejti el Maxot. Liesel hamar barátságot köt a fiúval, akivel nagy lelki rokonságot érez: mindketten árvasorra jutottak, és mindketten a könyvek megszállottai. Max tökéletesíti Liesel olvasás-tudományát, és arra is megtanítja, miképp használja a szavakat. A sötét és nem ritkán fagyos pincében Max beavatja Lieselt az irodalom varázsos rejtelméibe. Cserébe a lány híreket hoz neki a kinti világból, amely el van zárva Max elől: beszámol neki az ég aznapi kékjéről, lefesti, milyen formákat öltöttek aznap a felhők az utcájuk felett... és a lírai képek mindkettejük élni akarását felébresztik.

A Maxot alakító Ben Schnetzer épp elvégezte a londoni Guildhall Zene- és Drámaiskolát, amikor megkapta a szerepet. „Az ilyen szerepek miatt akartam színész lenni” – mondja Schnetzer, aki hét hét leforgása alatt több mint tizenhat kilogrammot fogyott a szerepért.

Liesel új életének egy másik főszereplője Rudy Steiner, a szomszéd srác, aki egyúttal osztálytársa is, és akivel hamar barátságot kötnek. Liesel és Rudy mindenhová együtt jár, többek közt könyvbeszerzőútra... Rudy nem a könyvek miatt kíséri el Lieselt a tiltott utakra,

ő arról álmodik, hogy egy nap híres élsportoló lesz. Példaképe az afroamerikai atléta, Jesse Owens, aki az 1936-os berlini olimpián négy aranyérmét is nyert. Hogy hasonlíthasson rá, Rudy elcsen egy adag fekete festéket Hanstól, és be akarja mázolni vele a bőrét...

Az eredeti történetben igen fontos szerepet kap a narrátor, aki nem más, mint a Halál. Az ő tünődései, meglepően emberséges és bölcs megállapításai, jóslatai meg-megszakítják, átfestik és új megvilágításba helyezik a cselekményt. A Halál legtöbbször nemigen foglalkozik vele, ki az, akit el kell épp tüntetnie az élők sorából. Liesel azonban kivétel. Ahogyan maga a Halál mondja: „Ellenkezik az elveimmel, hogy közelebről is szemügyre vegyem az élőket. Nem foglalkozom azokkal, akiknek nem érkezett el az idejük. Liesel Meminger azonban kivétel... nem tudtam megállni, hogy törődjek vele...”

Percival sokat vívódott, miképp ábrázolja a filmben a Halált. A megoldásra végül Zusak könyvében akadt rá: „A könyv szövegének egyik legerősebb sora éppen erre a kérdésre felelt. Valahogy így hangzott: »Ha meg akarod tudni, milyen is a halál, vess egy pillantást a tükörbe!« Vagyis a halál mindnyájunkban ott rejtőzik, de ez a bizonyosság nem feltétlenül rémisztő. A könyv és a film narrátora egy szelíd Halál.”

Bársonyos, meleg hangú színészt kerestek hát narrátornak, és a Nagy-Britanniában színpadi színészként ismert Roger Allam kitűnő választásnak bizonyult.

EGYSZERŰSÉGÉBEN MEGEJTŐ HANGZÁS

A filmben kulcsszerepe van a zenének: drámaivá, kontúrosabbá, nyomatékosabbá teszi az eseményeket és közelebb hozza a szereplőket, miközben sosem tolakodik előtérbe, hanem mindvégig visszafogott marad. Az alkotók már jóval a konkrét munka megkezdése előtt kiszemelték a zeneszerzőt, aki csodálatos műveivel valóságos filmtörténeti klasszikusnak számít, és aki nem más, mint John Williams, napjaink filmiparának egyik legsikeresebb és legtermékenyebb komponistája. Az ötszörös Oscar-díjas Williams közel hat évtizedes pályája során több mint száz filmzenét szerzett, köztük olyan művekkel, mint a **Csillagok háborúja**, az első három **Harry Potter** film, a **JFK – Nyitott dosszié**, a **Született július 4-én** vagy a **Reszketek, betörők!** Ő írta többek közt Steven Spielberg legsikeresebb produkcióinak zenéjét (**Schindler listája**, **E. T. – A földönkívüli**, **Cápa**, **Jurassic Park**, az **Indiana Jones** filmek, **Ryan közlegény megmentése**).

Miután az idősödő zeneszerző igencsak megválogatja, milyen munkákban közreműködik, Percival rendkívül szerencsésnek érezte magát, amikor kiderült, hogy Williams elvállalta a **KÖNYVTOLVAJ**-t. „Nem hittem a fülemnek. Boldog voltam, mint az esküvőm napján – mondja mosolyogva a rendező. – John egy élő legenda, és óriási megtiszteltetés, hogy együtt dolgozhattam vele.

Williams úgy határozott, hogy nem monumentális zenekari művet komponál, hanem – Percival szavaival – „egyszerűségében őszinte szépséget” teremt. „Az egyes jelenetek kísérőzenéje a gyermeki ártatlanságot és a Himmel utca tiszta szívű lakóinak emberségességét hangsúlyozza keresetlenségével, egyszerű, ám annál megejtőbb hangzásával.”

MENNYORSZÁG UTCA

A forgatás a berlini Babelsberg stúdióban kezdődött. Itt építtette meg Simon Elliott látványtervező (**A Vaslady**) Hubermannék házát a fiktív Himmel utcában. (A német *der Himmel* kifejezés eget, illetve mennyországot jelent.) Bár az alkotók beutazták Németország kisebb-nagyobb városkáit, hogy ráakadjanak az utcácskára, amely megszólalásig hasonlít a regénybelihez, végül stúdióban készítették el a külső felvételek többségét. „Percival pompás vizuális képzelőereje és Zakus regénye nagyban megkönnyítette a munkámat. A szöveg teli van leírásokkal – meséli Elliott –, melyekből a legapróbb részletekre, színárnyalatokra vonatkozóan is ihletet meríthettem. A Himmel utcát végül azért építtük meg, mert a regény annyira pontos képet ad annak legkisebb szegletéről is, hogy nem akartunk kompromisszumot kötni és csalódást okozni az olvasóközönségből lett nézőknek.”

A Himmel utca 33. alatti kis lakást Elliott és Florian Ballhaus operatőr hívogatóvá és meleg hangulatúvá varázsolta. „A történelmi témájú filmek sokszor színtelenek, sötétek, a könyv azonban annyi árnyalatot ecsetelt és olyan hangulatos kis enteriört festett le, hogy megpróbáltuk reprodukálni ezt az életteli atmoszférát. Fontosnak találtuk, hogy a város szürke és komor hangulatával ellentétben Hubermannék otthona valóságos menedék legyen. Otthona a jónak egy gonosz világban.”

A film egyik kulcsjelenetét, a rengeteg statiszta közreműködésével felvett, felkavaró könyvégetést a szászországi Görlitzben rögzítették. 1933. május 10-én Németország-szerte rendeztek ünnepélyes könyvégetéseket nemzetiszocialista diákok hatalmas tömegeinek részvételével. Máglyára került minden olyan szerző, aki származásánál vagy eszméinél fogva nem felelt meg a náci ideológiának. A filmben Liesel végignézi a borzalmas pusztítást, és végül megmenekít egyet a „bűnös” kötetek közül. Ahogy fut vele hazafelé, a könyv oldalai még füstölnek...

A jelenethez a görlitzi teret először le kellett vetkőztetni, azaz le kellett szerelni minden korunkbeli elemet – utcablát, lámpát, antennát, közlekedési táblát –, majd fel kellett öltöztetni a „feketemiséhez”. Három éjszakán keresztül zajlott a forgatás a horogkeresztes zászlókba bugyolált épületek között, mínusz tíz-tizenöt fokos fagyban, mire sikerült filmre vinni a történelem egyik legsötétebb ceremóniáját.

A SZEREPLŐK

GEOFFREY RUSH (Hans Hubermann) ausztrál színész, aki eddigi pályája során több mint hetven színpadi produkcióban és több mint húsz nagyjátékfilmben szerepelt. Scott Hicks **Ragyogj!** (Shine) című filmje nemzetközi hírnevet, valamint számos elismerést hozott számára, köztük a legjobb színésznek járó Oscar-, Golden Globe és BAFTA-díjat.

Az 1998-as **Szerelmes Shakespeare**-ben (Shakespeare in Love), majd Philip Kaufman 2000-ben vetített **Sade márkai játéka** (Quills) című produkciójában nyújtott alakításáért ugyancsak jelölték Oscar-, illetve Golden Globe Díjra. A 2004-ben bemutatott **Peter Sellers élete és halála** (The Life and Death of Peter Sellers) című HBO-film főszerepéért Rush Emmy- és Golden Globe Díjat kapott.

További főbb nagyjátékfilmjei: **A király beszéde** (The King's Speech), **A harcosok útja** (The Warrior's Way), **München** (Munich), **Elizabeth: Az aranykor** (Elizabeth: The Golden Age), **Candy**, **Kegyetlen bánásmód** (Intolerable Cruelty), **A törvényen kívüli** (Ned Kelly), **Lantana – A szökevény** (Lantana), **Frida**, **A panamai szabó** (The Tailor of Panama), **Ház a Kísértet-hegyen** (House on Haunted Hill), **Mystery Men – Különleges hősök**, **Nyomorultak** (Les Misérables [1998]), **Egy csipet játék** (A Little Bit of Soul), **Vízkereszt** (Twelfth Night), **Játék és szenvedély** (Oscar and Lucinda), **A Karib-tenger kalózzai – Ismeretlen vizeken** (Pirates of the Caribbean: On Stranger Tides).

Az elmúlt néhány évtizedben **EMILY WATSON** (Rosa Hubermann) a filmipar egyik legkeresettebb brit színésznőjévé vált. Lars Von Trier **Hullámtörőjében** (Breaking The Waves) tűnt fel, és első nagyjátékfilmes alakításáért rögtön Oscar- és Golden Globe Díjra jelölték, továbbá 1997-ben elnyerte a New York-i és a londoni filmkritikusok legjobb színésznőnek ítélt díját. Két évvel később ugyancsak jelölték az Oscarra és a Golden Globe-ra Anand Tucker **Hilary és Jackie** (Hilary and Jackie) című drámájában nyújtott alakításáért.

További főbb szerepei: **Oranges & Sunshine**, **Hadak útján** (War Horse), **Anna Karenina**, **Vannak lányok...** [Some Girl(s)], **Kis-nagy világ** (Synecdoche). **Közös titkunk** (Fireflies in the Garden), **Miss Potter**, **Gyermekkorom Afrikában** (Wah-Wah), **Az ajánlat** (The Proposition), **A halott menyasszony** (Corpse Bride), **Cserbenhagyás** (Separate Lies), **Peter Sellers élete és halála** (The Life and Death of Peter Sellers), **Kótyagos szerelem** (Punch-Drunk Love), **Vörös sárkány** (Red Dragon), **Gosford Park**, **Broadway, 39. utca** (Cradle Will Rock), **Angyal a lépcsőn** (Angela's Ashes), **Trixie**, **Végzetes végjáték** (The Luzhin Defense), **A bunyós** (The Boxer), **Metroland**, **Kegyves hazugság** (The Memory Keeper's Daughter), **Vízimalom** (The Mill on the Floss).

SOPHIE NÉLISSE (Liesel) a **Lazhar tanár úr** (Monsieur Lazhar) egyik főszerepének alakításáért Genie Díjat nyert. A filmet 2012-ben Oscar-díjra jelölték a legjobb idegen nyelvű film kategóriában, és Sophie Canadian Jutra Award-ot is kapott.

A kétnyelvű kislány játszott ezenkívül az „Ésimésac” című filmben és a quebeci televízió „Les Parents” című vígjátékában.

BEN SCHNETZER (Max) tizenegy esztendősen eljátszotta Artful Dodgert az „Oliver!” című produkcióban. A londoni Guildhall Zene- és Színművészeti Iskolában végzett. Első alkalommal egy független filmben szerepelt a vásznon 2007-ben (Ben's Plan). 2010-ben szerepet kapott az ABC „Happy Town” című sorozatában.

NICO LIERSCH (Rudy) reklámfilmekkel kezdte pályáját, majd egy német tévécsatorna filmjeiben kapott szerepeket. 2012-ben debütált a vásznon, Til Schweiger **Kislány a küszöbön 2.** (Kokowääh 2) című produkciójában. A film az év kasszasikere volt Németországban. Liersch Münchenben él szüleivel.

AZ ALKOTÓK

BRIAN PERCIVAL (rendező) háromszoros BAFTA-díjas rendező. Legutóbb a világszerte népszerű **Downton Abbey** című sorozatért kapta meg a díjat, melynek 2010 és 2012 között hat epizódját, továbbá a 2011-es karácsonyi kiadását vezényelte le.

2001-ben rendezte meg bemutatkozó rövidfilmjét, „About a Girl” címmel. A BAFTA-díjjal jutalmazott alkotás forgatókönyvírója Percival felesége, Julie Rutterford volt.

Televíziós rendezése a „Pleasureland” (Channel 4); a BBC-nek készített **Észak és Dél** (North & South) című négyrészes minisorozat, mely a viktoriánus Angliában játszódik; „Shakespeare-Told” című Shakespeare-darab napjainkban játszódó adaptációja; a „The Ruby in the Smoke”; valamint a Dickens-regényből készült „The Old Curiosity Shop”.

Következő nagyjátékfilmjének forgatása 2014-ben kezdődik (Nelson and Emma).

MICHAEL PETRONI (forgatókönyvíró) főbb nagyjátékfilmek munkái: **Míg hangod nem ébreszt** (Till Human Voices Wake Us), **A rítus** (The Rite), **Narnia krónikái 3. – A hajnalvándor útja** (The Chronicles of Narnia: Voyage of the Dawn Treader), **Oltári fiúk** (The Dangerous Lives of Altar Boys), „Three Little Words”, „Prescience”.

MARKUS ZUSAK (író, az eredeti mű szerzője) 1975-ben született Sydneyben. Ez idáig öt kötete jelent meg, ezek közül a 2005-ben kiadott **A könyvtolvaj** (*The Book Thief*) vált a legnépszerűbbé: több mint negyven nyelvre lefordították és világszerte számtalan rangos irodalmi díjat kapott, világszerte nyolcmillió példánya kelt el, hét éven át szerepelt a The New York Times bestseller-listáján, és hosszú ideig állt az Amazon.com eladási listájának élén.

Zusak korábbi regényei: *The Underdog* (1999), *Fighting Ruben Wolfe* (1999), *When Dogs Cry* (más kiadásban: *Getting the Girl*, 2000-2001), *The Messenger* (más kiadásban: *I am the Messenger*, 2002).

KAREN ROSENFELT (producer) jelenleg a 20th Century Fox producere. Főbb nagyjátékfilmek munkái: **Percy Jackson – Szörnyek tengere** (Percy Jackson: Sea of Monsters), **Alkonyat**-széria (Twilight franchise), **Vad évad** (The Big Year), **Villámtolvaj – Percy Jackson és az olimposziak** (Percy Jackson And The Lightning Thief), **Marley és én** (Marley and Me), **Alvin és a mókusok**-széria (Alvin and the Chipmunks franchise), **Az ördög Pradát visel** (The Devil Wears Prada).

FLORIAN BALLHAUS, ASC (operatőr) főbb nagyjátékfilmek munkái: **Légcsavar** (Flightplan), **Családi ékszerek** (The Family Jewels), **Marley és én** (Marley & Me), **Az ördög Pradát visel** (The Devil Wears Prada), **Hova lettek Morganék?** (Did You Hear About the Morgans?), **Mindenképpen talán** (Definitely, Maybe), „The Secret Lives of Dentists”, „Intimate Affairs”, **New York bandái** (Gangs of New York), **Men in Black – Sötét zsaruk 2.** (Men in Black II), **Nőfaló ufó** (What Planet Are You From?), **Bagger Vance legendája** (The Legend of Bagger Vance), **Az időutazó felesége** (Time Traveller’s Wife), **Mr. Popper pingvinjei** (Mr Popper’s Penguins).

SIMON ELLIOTT (látványtervező) főbb nagyjátékfilm munkái: **A muszlim asszony** (Brick Lane), „Burke And Hare”, **Nanny McPhee és a nagy bumm** (Nanny McPhee’s Big Bang), **A Vaslady** (The Iron Lady), **Byzantium**, **Az a bizonyos első év** (I Give It A Year).

JOHN WILSON, A.C.E (vágó) munkái: **A rajzoló szerződése** (The Draughtsman’s Contract), **A szakács, a tolvaj, a feleség és a szeretője** (The Cook, the Thief, His Wife and Her Lover), **Billy Elliot**, **Osztályon felül** (The History Boys), **Good, From Time To Time**, **Downton Abbey**.

JOHN WILLIAMS (zeneszerző) napjaink filmiparának egyik legsikeresebb és legtermékenyebb komponistája. Az ötszörös Oscar-díjas Williams közel hat évtizedes pályája során több mint száz filmzenét szerzett, köztük olyan művekkel, mint a **Csillagok háborúja** (Star Wars), az első három **Harry Potter** film, a **JFK – Nyitott dosszié**, a **Született július 4-én** (Born on the Fourth of July), **Egy gésa emlékiratai** (Memoirs of a Geisha), **Túl az Óperencián** (Far and Away), **Az alkalmi turista** (The Accidental Tourist) vagy a **Reszketések, betörők!** (Home Alone). Ő írta többek közt Steven Spielberg legsikeresebb produkcióinak zenéjét: **Schindler listája** (Schindler’s List), **E. T. – A földönkívüli** (E.T. The Extra-Terrestrial), **Cápa** (Jaws), **Jurassic Park**, az **Indiana Jones** filmek, **Ryan közlegény megmentése** (Saving Private Ryan), **Harmadik típusú találkozások** (Close Encounters of the Third Kind), **München** (Munich), **Tintin kalandjai** (The Adventures of Tintin), **Hadak útján** (War Horse).

A Twentieth Century Fox és a Fox 2000 Pictures bemutatja Brian Percival filmjét „The Book Thief” Sophie Nélisse, Geoffrey Rush, Emily Watson, Ben Schnetzer, Nico Liersch. Forgatókönyv: Michael Petroni. Producer: Karen Rosenfelt, Ken Blancato. Látvány: Simon Elliott. Vágó: John Wilson, A.C.E. Kép: Florian Ballhaus, ASC. Zene: John Williams. Rendezte: Brian Percival

Színes, feliratos amerikai film, 2013